

PROPRIETĂȚI ESTETICE ȘI TACTILE ALE MATERIALELOR PENTRU LENJERIA DE PAT

Svetlana CANGAȘ

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Lenjeria de pat este un produs care vegheză calitatea somnului. Calitatea lenjeriei de pat este foarte importantă și afectează în deosebi confortul tactil deaceea materia primă a materialelor din care această se realizează cel mai frecvent este bumbacul. Lenjeria de pat poate fi confecționată și din țesături de in și foarte rar mătase. Proprietățile tactile ale lenjeriei de pat confecționate din materiale de bumbac sunt dependente de mulți factori printre care modalitatea de fabricație, dar și de cât de fine sunt fibrele de bumbac din care este realizată aceasta. Proprietățile estetice la fel sunt deosebit de importante pentru că afectează confortul vizual care în ansamblu cu confortul tactil contribuie la un produs final de calitate.*

Cuvinte cheie: *Lenjerie de pat, confort tactil, confort estetic, bumbac, in.*

Lenjeria de pat este un produs care se regăsește în toate culturile și în toate timpurile rămânând practic intact ca formă, piese componente și nivel ridicat de utilizare din antichitate și până în prezent. Designul însă și materialele din care se realizează lenjeria de pat s-au schimbat. Sursele de specialitate spun că probabil primul material utilizat la confecționarea lenjeriei a fost pânza de in. Inul fiind o plantă cultivată de mii de ani de egipteni. Procesul de cultivare însă se considera unul anevoios de acea peste o anumită perioadă sa renunțat la cultivarea în masa a acestei plante.

Lenjeria de pat din bumbac spun arheologii și istoricii a apărut iarăși în Egipt, dar și în valea Indusului, Mexic-acolo unde această plantă considerată miraculoasă era cultivată. Europeanii până în secolul al XIV-lea pentru confecționarea lenjeriei de pat foloseau însă lâna și pânză de in. În scopul protecției intereselor locale au fost introduse și interdicții în legislație care împiedicau prelucrarea bumbacului. Din secolul al XIV-lea contrar tuturor interdicțiilor în Europa începe să fie introdus bumbacul, care se cultiva în zona Mediteraneană transportat fiind spre Olanda unde se prelucra. Începând cu secolul al XIX-lea bumbacul în totalitate acaparează teritoriul Europei dar și al Americii. Bumbacul apare cu diferite denumiri și anume: qutn-din arabă, coton-franceză, cotton-Marea Britanie, cotone-Italia, algodon-Spania, algodao-Portugalia, kattun-Germania, baumwolle, katoen, etc.

Alte materiale din care se realizează lenjeria de pat ar fi mătasea- un material considerat de lux, obținută din producția viermilor de mătase și cunoscută în Europa începând cu Evul Mediu, adusă fiind în acea perioadă din China teritoriu de origine al mătăsii.

Astăzi lenjeria de pat se produce din toate materialele nominalizate, dar se cataloghează în dependență de preț pe diferite categorii de utilizare și respectiv cerere în dependență de nivelul de asigurare financiară al cumpărătorului. În acest context lenjeria din pânza de in și mătase naturală este considerată lenjerie de lux la care atât finisajul cât și esteticul produsului sunt de calitate. Producătorii autohtoni pentru astfel de produse propun decorul realizat în tradițiile clasice cum ar fi: broderie, așa numita găurică, volănașe din material bază sau dantelă, combinații ale materialelor în același produs echilibrate, plăcute pașnice. Ambalajul acestor produse este de obicei un ambalaj pentru cadouri cum ar fi geantă, valiză care variază ca formă în dependență de problema estetică abordată într-u set sau altul cu emblematica producătorului.

De o cerere foarte largă se bucură lenjeria de pat din bumbac. Piața Republicii Moldova propune un spectru foarte larg al lenjeriei de pat din bumbac. Aceasta este comercializată în magazinele de firmă ale producătorilor, buticuri în piețele localităților, magazine pe roți care circulă preponderent în localitățile cu populație redusă sau sate mici și saituri de comercializare pe internet. Producători care au acaparat un segment considerabil al pieții locale ar fi: "Tirotex", cu locația în partea stângă a Nistrului, și care este una din cele mai mari fabrici din R. Moldova, „Universcom S:A.", „MILLitex"-confecționează lenjerie la comanda individuală, producători din România: „Fabrica din sat", „Pucioasa" din Dâmbovița, „Avatex" care produce articole textile printre care și lenjerie de pat pentru hotel și uz casnic, „Caressa", etc., produse ale lenjeriei de pat din Turcia, care la fel se regăsesc pe piață internă. Astăzi setul de lenjerie de pat include piese obligatorii: cearceaf de pat, cearceaf pilotă și fețe de pernă. Dimensiunea pieselor setului diferă în dependență de țara de realizare a lenjeriei de pat, destinație cum ar fi lenjerie de pat pentru hotel sau lenjerie de pat de uz casnic. În acest sens se deosebesc lenjerii pat singulare (lenjerii Pat Single), lenjerii pat duble (lenjerii Pat Double),

lenjerii pat eurostandard, lenjerii Pat Matrimonial și cel de tip familial cu două cearceafuri pilote (dimensiuni prezentate în tabelul 1).

Tabelul 1. Dimensiunile pieselor componente ale setului lenjeriei de pat

Producător/ tip lenjerie	Dimensiuni ale pieselor lenjeriei de pat		
R. Moldova	Cearceaf pat	Cearceaf sau husă pilotă	Fețe de pernă
<i>lenjerii pat singulare</i>	215*145 mm	215*145 mm	70*70 mm
<i>lenjerii pat duble</i>	215*240 mm 215*180 mm	215*175 mm	70*70 mm; 50*70 mm
<i>lenjerii pat eurostandard</i>	215*240 mm	210*220 mm	70*70 mm; 50*70 mm
România			
<i>lenjerii Pat Single</i>	1,6*2,2 m	1,5*2,1 m	0,5*0,7 m
<i>lenjerii Pat Double</i>	2,2*2,4 m	1,8*2,1 m	0,5*0,7 m
<i>lenjerii Pat Matrimonial</i>	2,4*2,6 m	2,1*2,2 m	0,5*0,7 m

Modelul cearceafului sau husei pilotă al lenjeriei de pat este diferit în dependență de țara în care se exportă. Cumpărătorul din Italia preferă huse cu sistem de închidere de tip șliț, cumpărătorul din Germania husele cu sistem de închidere cu nasturi, în R. Moldova, Rusia preferințele majore sunt pentru huse de tip plic, etc. Aspectul estetic al lenjeriei de pat, astăzi analogic vestimentației poate fi încadrat în tendințele modei și se modifică de la sezon la sezon. Este mult dependent de variația stilistică a designului de interior, dar și de alternanță impusă de timp al desenului și cromaticii textilelor utilizate pentru confecționarea lenjeriei de pat. Dacă în anii 70-90 ai secolului trecut lenjeria de pat se confecționa din materiale de preferință cu desenul mărunț pe fondalul alb, elemente de broderie de alb pe alb, atunci astăzi stilistica imprimeului este dependentă de evenimentele culturale de ultimă ora cum ar fi: imprimeul lenjeriei de pat pentru copii este dependent de personajele desenelor animate în vogă. Motivul imprimeului poate fi încadrat și în divizarea pe grupe de vârste ale copiilor, creșă, școlari, adolescenți etc. Pentru maturi imprimeul este influențat de inovațiile tehnice cum ar fi telefoanele mobile cu posibilitatea de a realiza selfiuri oriunde și oricând, care au condus către imprimarea pe lenjeria de pat a fotografiilor cu diverse peisaje, automobile etc.. Persistă și imprimeul clasic cu buline, dungii, dar la cu o totul altă scară, mult mai marită, creând senzația de transfer al desenului imprimat de pe vestimentația anilor 70 caracterizată de contraste uneori destul de mustoase. Motivul imprimeului este încadrat și în tematica sezonieră. De exemplu iarna se propun seturi de lenjerii de pat cu peisaje înzăpezite de iarnă înrămate în dantelă imprimată, care echilibrează răceala peisajului de iarnă. Desenul este de dimensiuni destul de mari, uneori un singur motiv acoperind întreg cearceaful pilotă. Spre echilibrul estetic al setului lenjeriei de pat cu desenul destul de impunător, toate piesele setului se realizează cu două fețe, a doua față se realizează din material cu alt desen asortat cromatic și conceptual. Analiza compoziției estetice se poate rezuma la concluzia că în lenjeria de astăzi este de nelipsit accentul realizat prin dimensiuni destul de mari ale motivului desenului, prin efectul de 3d al imprimeului și prin conceptul desenului imprimat. Studiul realizat permite să menționăm că satisfacția estetică a consumătorului este permanent monitorizată și reflectată în designul lenjeriei de pat.

Proprietățile tactile ale lenjeriei de pat sunt influențate de compoziția fibroasă a textilelor, tipul de legătură ale firelor țesăturii, tipul de răsucire al firului din țesătură, grosimea, desimea și masa țesăturilor precum și rezistența la alunecare a firelor în țesătură - care contribuie și la calitatea aspectului estetic al țesăturilor. Analiza propunerilor pieții Republicii Moldova permite să menționăm că de o cerere sporită se bucură lenjeria de pat din grupa satinatelor, dat fiind că legătura firelor de tip atlas conferă un luciu ușor și plăcut, răcoros pe timp de vară. Pentru perioadă de iarnă se propune lenjeria din flannel, cu compoziția fibroasă de 100 % bumbac, de legătura pânză cu firul ușor pufos, numită și finet cu proprietăți tactile foarte plăcute. Efect estetic și tactil plăcut oferă lenjeria de pat de legătura Jacquard realizată atât din bumbac cât și in, deseori încadrată în lenjeria de lux. Ranforse, percale, crepul, pânza simplă de bumbac și pânză lux de bumbac sunt acele textile din care se realizează lenjeria de pat astăzi în Republica Moldova. Damascul este mai puțin întâlnit datorită faptului că producătorii de bază din republică practic nu-l utilizează. În final putem afirma că producătorii autohtoni răspund cerințelor estetice ale cumpărătorului de astăzi atât pe piața locală cât și pe piața internațională.

Bibliografie

1. <http://www.tirotex.com> (accesat pe data de 10.10.2017).
2. <http://www.descopera.ro> „O scurtă istorie a materialelor pentru lenjerii” (accesat pe data de 10.10.2017).